

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»**

КАФЕДРА _____ МІЖАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ _____
(повна назва кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

Р. Б. Папірник

» зобов'язую 20 19 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Регіональна економіка
(назва навчальної дисципліни)

спеціальність _____ 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» _____
(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійна програма _____ «Фінанси і кредит» _____
(назва освітньої програми)

освітній ступінь _____ бакалавр _____

форма навчання _____ денна _____
(денна, заочна, вечірня)

розробник _____ Машенко Світлана Олегівна _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Регіональна економіка» є варіативною і входить до циклу дисциплін професійної підготовки фахівців, призначена для студентів, які здобувають освітній ступінь «Бакалавр» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування».

Навчальна дисципліна «Регіональна економіка» передбачає набуття студентами теоретичних та практичних навичок засвоєння теорії регіональної економіки і регіонального розвитку, наукових засад регіональної економічної політики; оволодіння знаннями про територіальну і галузеву структуру господарського комплексу України та її регіонів; об'єктивну необхідність раціонального та ефективного використання природних, науково-виробничих, людських ресурсів регіонів країни; засвоєння принципів раціонального природокористування та охорони навколишнього середовища, понять про екологічний моніторинг, екологічні нормативи і стандарти.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Семестр	
			III	
Всього годин за навчальним планом, з них:	120	4	120	
Аудиторні заняття, у т.ч:	46		46	
лекції	30		30	
лабораторні роботи	-		-	
практичні заняття	16		16	
Самостійна робота, у т.ч:	74		74	
підготовка до аудиторних занять	12		12	
підготовка до контрольних заходів	6		6	
виконання курсового проекту або роботи	-		-	
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	26		26	
підготовка до екзамену	30		30	
Форма підсумкового контролю			екзамен	

3. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни: формування знань, щодо теоретичних і практичних засад територіальної організації продуктивних сил України, сучасного стану та напрямів регіонального розвитку економіки, а також екологічних знань, мислення та свідомості економістів.

Завдання дисципліни: є засвоєння теорії регіональної економіки і регіонального розвитку, наукових засад регіональної економічної політики; оволодіння знаннями про територіальну і галузеву структуру господарського комплексу України та її регіонів; об'єктивну необхідність раціонального та ефективного використання природних, науково-виробничих, людських ресурсів регіонів країни; засвоєння принципів раціонального природокористування та охорони навколишнього середовища, понять про екологічний моніторинг, екологічні нормативи і стандарти.

Пререквізити дисципліни: теоретичні знання та практичні вміння набуті під час вивчення дисциплін «Політична економія», «Статистика», «Мікроекономіка», «Макроекономіка».

Постреквізити дисципліни: набуті знання та вміння з дисципліни сформуєть необхідний інструментарій для комплексного відокремлювання проблем, які властиві регіональній економіці різних країн, економіці України, її регіонам та пропонувати можливі заходи для вирішення цих проблем та тісно пов'язана з курсами «Економіка підприємства», «Соціальна економіка», «Регіоналізація та глобалізація».

Компетентності. Результатом вивчення дисципліни «Регіональна економіка» є здобуття студентами таких компетентностей:

ЗК3. Вміння управляти часом.

ЗК4. Здатність здійснювати усну і письмову комунікацію професійного спрямування рідною та іноземною мовами.

- ЗК5.** Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.
ЗК6. Здатність самостійного проведення досліджень на відповідному рівні
ЗК7. Здатність отримувати сучасні знання з фаху та суміжних сфер.
ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК9. Здатність до самоаналізу.
ЗК11. Вміння співпрацювати з представниками інших галузей знань.

Спеціальні компетентності:

- СК1.** Розуміння концептуальних основ економічної теорії на макро- та мікрорівні, загальної теорії фінансів, оцінювати сучасні економічні явища в регіональному розрізі.
СК4. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.
СК7. Вміння складати та здатність аналізувати фінансову звітність.
СК8. Вміння застосовувати функцію контролю у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Заплановані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни «Регіональна економіка» студент повинен:

РН1. Знати закони соціально-економічного розвитку, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки між процесами та елементами різних рівнів соціально-економічних систем.

РН3. Досліджувати особливості функціонування та тенденції розвитку сучасних фінансових систем.

РН7. Розуміти методичні засади державного та ринкового регулювання фінансової системи.

РН13. Володіти методами дослідження фінансових процесів та явищ.

РН10. Формувати систему збору даних та аналізувати необхідну фінансову інформацію щодо стану фінансових систем.

РН11. Вміти застосовувати функцію контролю у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Методи навчання:

- словесні: лекція (вступна, тематична, оглядова, підсумкова). Проведення лекційних занять включає: викладення теоретичного матеріалу; оглядові лекції з використанням опорного конспекту; лекції-дискусії; лекції-візуалізації із використанням мультимедійних технологій;

Форми навчання фронтальні, групові, аудиторні, позааудиторні.

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб.	с.р
Змістовий модуль 1. Регіональна економіка					
Тема 1. Регіональна економіка: предмет, метод і завдання дисципліни Закономірності, принципи та фактори розміщення продуктивних сил та формування економіки регіонів	6	2	2		2

Тема 2. Закономірності, принципи ф фактори розміщення продуктивних сил та формування економіки регіонів					
Тема 3. Економічне районування та територіальна організація господарства	8	2	2		4
Тема 4. Регіон у системі територіального поділу праці	4	2	-		2
Тема. 5 Сутність, мета і завдання регіональної економічної політики Тема 6. Механізм реалізації регіональної економічної політики	8	2	2		4
Тема 7. Господарський комплекс України, його структура і трансформація в ринкових умовах	6	2	2		2
Тема 8. Природний та трудовресурсний потенціал України	6	2	-		4
Тема 9. Міжгалузеві господарські комплекси та регіональні особливості їх розвитку і розміщення	4	2	-		2
Тема 10. Економіка України як єдність регіональних соціально-економічних систем Тема 11. Економіка регіонів України: стан та перспективи розвитку	6	2	-		4
Разом за змістовим модулем 1	48	16	8		24
Змістовий модуль 2. Екологія					
Тема 12. Міжнародні економічні зв'язки України та її інтеграція в європейські та інші світові структури	6	2	2		2
Тема 13. Фактори сталого розвитку продуктивних сил	8	2	2		4
Тема 14. Наукові засади раціонального природокористування	4	2	-		2
Тема 15. Екологічний моніторинг і система екологічної інформації	6	2	-		4
Тема 16. Економічний механізм природокористування та охорони навколишнього середовища	4	2	-		2
Тема 17. Економічна, соціальна та екологічна ефективність природоохоронної діяльності	8	2	2		4
Тема 18. Світовий досвід і міжнародне співробітництво в сфері охорони навколишнього природного середовища	6	2	2		2
Разом за змістовим модулем 2	42	14	8		20
Підготовка до екзамену	30	-	-		30
Усього годин	120	30	16		74

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Регіональна економіка: предмет, метод і завдання дисципліни. Закономірності, принципи та фактори розміщення продуктивних сил та формування економіки регіонів	2
2	Економічне районування та територіальна організація господарства.	2
3	Регіон у системі територіального поділу праці	2
4	Сутність, мета і завдання регіональної економічної політики. Механізм реалізації регіональної економічної політики	2
5	Господарський комплекс України, його структура і трансформація в ринкових умовах	2
6	Природний та трудоворесурсний потенціал України	2
7	Міжгалузеві господарські комплекси та регіональні особливості їх розвитку і розміщення	2
8	Економіка України як єдність регіональних соціально-економічних систем. Економіка регіонів України: стан та перспективи розвитку	2
9	Міжнародні економічні зв'язки України та її інтеграція в європейські та інші світові структури	2
10	Фактори сталого розвитку продуктивних сил	2
11	Наукові засади раціонального природокористування	2
12	Екологічний моніторинг і система екологічної інформації	2
13	Економічний механізм природокористування та охорони навколишнього середовища	2
14	Економічна, соціальна та екологічна ефективність природоохоронної діяльності	2
15	Світовий досвід і міжнародне співробітництво в сфері охорони навколишнього природного середовища	2
	Усього годин	30

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Регіональна економіка: предмет, метод і завдання дисципліни. Закономірності, принципи та фактори розміщення продуктивних сил та формування економіки регіонів	2
2	Економічне районування та територіальна організація господарства.	2
3	Сутність, мета і завдання регіональної економічної політики. Механізм реалізації регіональної економічної політики	2
4	Господарський комплекс України, його структура і трансформація в ринкових умовах	2
5	Міжнародні економічні зв'язки України та її інтеграція в європейські та інші світові структури	2
6	Фактори сталого розвитку продуктивних сил	2
7	Економічна, соціальна та екологічна ефективність	2

	природоохоронної діяльності	
8	Світовий досвід і міжнародне співробітництво в сфері охорони навколишнього природного середовища	2
	Усього годин	16

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Лабораторні заняття навчальним планом не передбачені.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
1	Підготовка до аудиторних занять	12
2	Підготовка до контрольних заходів	6
3	Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях: Перспективи розвитку економіки регіонів України Проблеми та перспективи розвитку зовнішньоекономічних зв'язків та транскордонного співробітництва регіонів України Роль України у міжнародному співробітництві в галузі охорони довкілля	6 12 8
4	Підготовка до екзамену	30
	Усього годин	74

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Під час вивчення даної дисципліни використовуються такі методи контролю: усний контроль, письмовий, тестовий, практична перевірка, а також методи самоконтролю та самооцінки.

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Дисципліна «Регіональна економіка» поділена на два змістові модулі. Кожен змістовий модуль оцінюється за аналогічною схемою.

Оцінка поточного контролю за змістовий модуль 1 та 2 складається з:

- підготовки доповіді з питань, які не викладаються на лекціях:

– максимальна оцінка доповіді 20 балів. Студент має право підготувати тільки одну доповідь протягом одного змістовного модуля.

- повнота розкритого питання але не чітка презентація – максимальна кількість – 19-15 балів,

- неповно розкрите питання але доволі чітка презентація – 14-10 балів,

- неповно розкрите питання, відсутність чіткої презентації – 9-5 балів.

- неповно розкрите питання, повністю відсутня презентація – 4-1 балів.

Відсутність доповіді – 0 балів.

- за допомогою контрольної роботи в письмовій формі. Контрольна робота складається з 4 завдань по типу знайти відповідний термін.

За правильну відповідь студент одержує 5 балів, в разі неправильної відповіді – 0 балів. Максимальна кількість балів за завдання по типу знайти відповідний термін – 20 балів.

10 тестових завдань.

За правильну відповідь студент одержує 4 бали, якщо відповідь неправильна – 0 балів. Максимальна кількість балів за тестові завдання – 40 балів.

Розрахункового завдання.

Максимальна кількість балів за розрахункове завдання 20 балів:

- розрахункове завдання оцінюється 20 балами в разі повного розв'язання.
- правильний алгоритм розв'язання, правильні, але приблизні розрахунки – 15-19 балів;
- правильний алгоритм розв'язання, правильні, але незакінчені розрахунки – 10-14 балів;
- правильний алгоритм розв'язання, правильний початок розрахунків – 5-9 балів;
- неправильний алгоритм розв'язання, неправильні розрахунки – 0-4 балів.

Критерії оцінювання екзамену

Навчальним планом з дисципліни «Регіональна економіка» передбачено складання екзамену. Екзаменаційна робота складається з 15 тестових завдань та 1 розрахункового завдання (задачі). Студент отримує 5 балів за правильну відповідь 1 тестового питання, якщо відповідь неправильна – 0 балів. Максимальна кількість балів за тестові завдання – 75 балів.

Максимальна кількість балів за розрахункове завдання 25 балів. Розрахункове завдання оцінюється 25 балами в разі повного розв'язання. Правильний алгоритм розв'язання, правильні, але приблизні розрахунки – 20-24 балів; правильний алгоритм розв'язання, правильні, але незакінчені розрахунки – 10-19 балів; правильний алгоритм розв'язання, правильний початок розрахунків – 1-9 балів; неправильний алгоритм розв'язання, неправильні розрахунки – 0 балів.

Підсумкова оцінка з дисципліни «Регіональна економіка» визначається як середньоарифметична між оцінками за змістовими модулями 1 та 2 та екзаменаційною оцінкою.

Порядок зарахування пропущених занять: Кожне пропущене лекційне заняття відпрацьовується методом усного опитування з основних положень теми.

Можливим є одночасне опитування з декількох пропущених занять. Практичні заняття відпрацьовуються методом підготовки реферативної роботи на тему, яка узгоджується з викладачем відповідно до тематики пропущених практичних занять. Робота оцінюється в межах кількості балів за пропущені практичні заняття.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Регіональна економіка: навч. посіб. / [Ю.В. Орловська, Г.В. Дугінець, О.О. Квактун, П.А. Фісуненко]; за заг. ред. д-ра економ. наук, проф. Ю.В. Орловської. – Дніпропетровськ: ДВНЗ «ПДАБА», 2012. – 504 с.
2. Регіональна економіка та природокористування: навч. посіб. / за ред. А.П. Голікова. - К.: Центр учбової літератури, 2009. - 352 с.
3. Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка: навч. посібник/ Б.М. Данилишин, Д.В.Клиновий, Т.В. Пепа [ред. д.е.н. Б.М. Данилишин]. – Ніжин: ТОВ «Видавництво «Аспект-Поліграф», 2007. – 688 с.
4. Димченко О.В. Регіональна економіка: Навч. посібн. [Текст] / О.В. Димченко - Харків: ХНАМГ, 2010 – 221с.
5. Екологія для економічних вузів і факультетів. Підручник / Дорогунцов С.І., Хвесик М.А., Коценко К.Ф. та ін. – К., КНЕУ, 2005. – 320 с.

6. Управління регіональною економікою. Навчальний посібник. Т. О. Стеценко, О. П. Тищенко. Видавництво: К.: КНЕУ, 2009. - 472 с.
7. Симоненко Б.К. Регіони України: проблеми розвитку. – К.: Наукова думка, 1997. – 263с.

Допоміжна

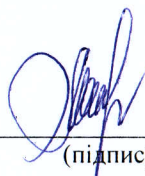
1. Долішній М., Мошенець О. Ринкові механізми регіонального управління // Регіональна економіка. – 2001. – С.7 – 17.
2. Мазур А.Г. Регіональна економіка: проблеми відтворення і управління. – Вінниця, 2000. – 263с.
3. Павлов В.І. Методологія формування та механізми реалізації політики соціально-економічного розвитку регіону//Регіональна економіка.–2001. – №1. - С.18 – 29.
4. Злупко С. Екомологічні засади регіональної політики сталого розвитку в умовах глобалізації // Регіональна економіка. – 2002. - №4. – С.28 – 35.
5. Чужиков В.І. Глобальна регіоналістика: історія та сучасна методологія: Монографія. – К.: КНЕУ, 2008. – 272с.
6. Жук М.В.Регіональна економіка:Підручник.– К.:ВЦ «Академія»,2008– 16с.
7. Розміщення продуктивних сил і регіональна економіка. Підручник Дорогунцов С.І., Заяць Т.А., Пітюренко Ю.І. та ін. - Київ,КНЕУ, 2005 р-988 с.
8. Данилишин Б.М. Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка: навч. посібник [для студ. вищ. навч. закл.] / Б. М. Данилишин, Д. В.Клиновий, Т. В. Пепа [ред. д.е.н. Б. М.Данилишин]. – Ніжин : ТОВ «Видавництво «Аспект-Поліграф», 2007. – 688 с.
9. Офіційний сайт державного комітету статистики [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
10. Мельник С.А. Управління регіональною економікою: Навч. посіб. – К.: КНЕУ, 2000. – 124 с.
11. Мікула Н. Міжтериторіальне та транскордонне співробітництво: Монографія. – Львів: ІРД НАН України, 2004. – 395 с.
12. Концепція державної регіональної політики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.minregionbud.gov.ua>
13. Концепція державної регіональної політики: затв. Указ Президента України від 25.05.2001 р. № 341/2001 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 22. – Ст. 983.
14. Поддубный А.В. Экологические проблемы и устойчивое развитие регионов [Електронний ресурс] / А.В. Поддубный. Учебное пособие. – Владивосток: Дальневосточный государственный университет, 2002. – 143 с.
15. Герасимчук З. В. Регіональна політика сталого розвитку: теорія, методологія, практика: Монографія. – Луцьк: Надстир'я, 2008. – 528 с.
16. Національна доповідь про стан техногенної та природної безпеки в Україні у 2009 році [Електронний ресурс]. – Режим доступу до док.: http://www.mns.gov.ua/files/prognoz/report/2010/7_1_2009.pdf.
17. Тетиор А.Н. Архитектурно-строительная экология. Учебное пособие / А.Н. Тетиор. – М.: Академия, 2008. – 368 с.
18. Паламарчук В.О. Економіка природокористування: Навчальний посібник/ В.О. Паламарчук, П.І. Коренюк. – Запоріжжя: Дике поле, 2003. – 408 с.
19. Данилишин Б.М. Економіка природокористування: Підручник / Данилишин Б.М., Хвесик М.А., Голян В.А. – К. : «Кондор», 2009. – 465 с.
20. Шевченко І.В. Соціально-економічні проблеми екологічної безпеки: монографія / Шевченко І.В. – К. : ВГЛ «Обрії», 2009. – 194 с.

21. Орловська Ю.В., Квактун О.О. Стратегічне управління екологічними інвестиціями: регіональний аспект. – Дн-ськ, 2011. – 280 с.

12. INTERNET-РЕСУРСИ

1. [http:// www.ukrstat.gov.ua](http://www.ukrstat.gov.ua) – офіційний сайт Державної служби статистики України.
2. <http://www.sfs.gov.ua> – офіційний сайт Державної фіскальної служби України.

Розробник _____

(підпис)

(С. О. Мащенко)

Гарант освітньої програми _____

(підпис)

(Г.В. Ползікова)

Силабус затверджено на засіданні кафедри міжнародної економіки
Протокол від «03» 10 2019 року № 3